

El món associatiu català genera un impacte cultural de 453 milions d'euros

La música, el ball, la dansa i les cercaviles i les tradicions diverses són les activitats culturals predominants a les entitats arreu del país.

El [Departament de Cultura](#) ha elaborat dos estudis que subratllen la importància econòmica i el valor del treball voluntari en les associacions culturals del país: [Associacions culturals a Catalunya 2013](#), de Núria Mutilva i Marta Llatcha (DeCultura núm.33) i [L'impacte econòmic del tercer sector cultural a Catalunya 2013](#), d'Anna Villarroya (DeCultura núm. 34). Ambdós treballs es complementen i fan palès el potencial d'un moviment associatiu ric i plural al territori català, que és difusor de la cultura popular i tradicional i, alhora, instrument de cohesió social.

El Departament de Cultura va iniciar l'any 2008 les sèries de l'Estadística del tercer sector cultural a Catalunya amb l'objectiu de conèixer a fons la realitat de les entitats culturals del país. A partir d'aquests estudis, el primer treball descriu les característiques principals del teixit associatiu cultural català. Amb les dades recollides de la mateixa font, el segon treball fa una anàlisi exploratòria de l'evolució de l'impacte econòmic del sector.

Les [dades que ara es presenten](#), corresponents a 2013, tenen com a principal objectiu aprofundir en el coneixement de la realitat de les associacions culturals catalanes i recollir les principals dades corresponents a la estructura organitzativa, les activitats, el personal i el pressupost, per tal de poder valorar la importància i l'impacte econòmic i social de la seva activitat.

Conclusions del treball

Aquestes són algunes de les conclusions del treball:

- En valor absolut, l'àmbit metropolità de Barcelona concentra gran part de les associacions culturals (la meitat de tot Catalunya), però els territoris amb la major densitat d'associacions per habitant són les Comarques Centrals i les Terres de l'Ebre amb unes 9 entitats per cada 10.000 habitants.
- La música, el ball, la dansa i les cercaviles i les tradicions diverses són les activitats culturals predominants a les entitats arreu del país, que estenen les seves actuacions als territoris limítrofes de parla catalana seguint un criteri de proximitat geogràfica.
- La majoria de les entitats es van crear en la fase de ressorgiment cultural després de la dictadura, tot i que ja al segle XIX existien entitats culturals a tots els àmbits territorials.
- A l'àmbit metropolità, la participació en organismes de coordinació com ara federacions, agrupacions o coordinadores és molt superior a la resta de territoris d'interior o allunyats de Barcelona.
- Tot i que la majoria d'activitats culturals estan esteses pel conjunt del territori català, hi ha una forta interrelació entre el nombre d'associacions que actuen en àmbits culturals concrets i el lloc d'origen d'aquestes tradicions i pràctiques culturals.
- Les entitats compten amb 430.000 associats i mostren una tendència positiva, ja que s'han associat 3,3 membres nous per entitat de mitjana l'any 2013. Particularment bona és la dada de nous associats a les entitats castelleres: 15 membres.
- En general, les entitats treballen amb poca infraestructura i recursos escassos: el 80 % utilitzen equipaments que els han cedit, el 95,6 % dels treballadors a les entitats són voluntaris no remunerats i la meitat de les associacions gestiona un pressupost anual de menys de 5.000 euros.

-
- Malgrat que el 80 % de les entitats rep algun tipus de subvenció provinent de les administracions públiques, els ajuts només representen un 33 % dels seus ingressos anuals.
  - La idea de proximitat és present a tots els àmbits i per a totes les activitats culturals, ja que la gran majoria de les entitats desenvolupen les seves actuacions en el terreny del municipi o de la comarca. Tot i aquesta vocació de proximitat, és destacable la permeabilitat cultural amb els territoris limítrofes, ja que moltes entitats organitzen activitats amb la influència de tradicions culturals de la resta de territoris de parla catalana.

Un impacte econòmic de 453 milions

El món associatiu genera un impacte cultural de 453 milions d'euros a Catalunya. Disposa de 3.445 associacions culturals, que compten amb un pressupost global de 75 milions d'euros, i on hi treballen 51.261 persones, un 96% de les quals són voluntàries. L'any 2013, a Catalunya es van comptabilitzar 431.290 persones associades en l'àmbit cultural i la mitjana d'associats per associació va ser de 125 persones. Del total dels 51.261 treballadors d'associacions culturals, 48.995 ho van fer de forma no remunerada i 2.226 remunerats. Pel que fa a la vinculació de les persones amb les associacions, el 76,3% va tenir una dedicació puntual; el 19% a temps parcial, i el 4,7% a temps complet. Pel que fa el seu pressupost, un 52% de les associacions va comptar amb menys de 5.000 euros l'any.

Pel que fa la distribució territorial, l'àmbit metropolità compta amb 1.754 entitats; les comarques gironines, amb 359; les terres de Ponent, amb 248; el Camp de Tarragona, amb 413; la Catalunya Central, amb 464; les Terres de l'Ebre, amb 168, i l'Alt Pirineu i Aran compta amb 39 entitats. Quant als associats, 228.810 són de l'àmbit metropolità de Barcelona; 50.596 de les comarques Gironines; 46.003 de les terres de Ponent; 42.241 del Camp de Tarragona; 41.920 de les Comarques Centrals; 18.623 de les Terres de l'Ebre, i 3.456 de l'Alt Pirineu i Aran.

Pel que fa l'any de fundació de les associacions existents a Catalunya, un 49% van ser creades entre l'any 1976 i el 2000; un 26% van ser creades del 2000 fins a l'actualitat; el 10,9% van néixer entre 1950 i 1975; el 4,7% entre 1925 i 1944; el 4,2% entre 1900 i 1924, el 4,2% són del segle XIX, el 0,2% són del segle XVIII i el 0,1% són d'abans del segle XVIII.

El 90% de les associacions de Catalunya tenen abast municipal. Per sectors, el 27% s'emmarquen en l'àmbit de la música, el 18% en el ball, la dansa i els cercaviles, i el 15% en bestiar i foc. Quant al perfil dels associats, el 53% viuen a l'àrea metropolitana de Barcelona; el 53% tenen entre 30 i 64 anys, i el 52% són homes.

Els estudis també analitzen els equipaments culturals associatius. Així, el 81,4% de les seues de les associacions han estat cedides per algun organisme o institució; el 9,7% són de lloguer, i el 8,9% són propietat de les entitats.